

Kés

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám: 17621 

Készítés ideje: 17. SZÁZAD

Készítés helye: Németország

Anyag: acél penge; elefántcsont nyél

Technika: faragott

Méret: hosszúság: 23,8 cm

A reneszánsz idején terjedt el az egységes asztali készletek használata. A kés feltehetően a legrégebbi, a villa a legifjabb evőeszközünk. Utóbbi a 15. századi Itáliában alakult ki két-, majd háromágú formában, s még sokáig csak az előkelőbbek asztalainál használták.

Az evőeszközök tulajdonosuk rangját, méltóságát is kifejezték, ezért némelyik példányuk szinte önálló kis műremek. Nyelük készülhetett drágakő- és zománcdíszítéssel, korallból, hegyikristályból, achátból, elefántcsontból faragva. Utóbbiak csoportjába tartozik az itt bemutatott, késből és villából álló készlet. A Glück Frigyes gyűjteményéből származó együttes darabjain a nyelet alkotó faragvány az önálló kisplasztikák finomságával vetekszik. Minden bizonnyal mitológiai témát ábrázol a sáslevelek közül kiemelkedő, nyakában idősebb társát cipelő nő-, illetve szakállas férfialak.

Egykor minden bizonnyal tok is tartozott e készlethez, hiszen az étkezések, lakomák alkalmával a vendégek magukkal vitt saját eszközeiket használták. Így alakultak ki az olyan praktikus szálítható eszköztípusok, mint pl. a cserélhető fejű "villa-kanál".

Irodalom

- Simonyi István, Pandur Ildikó, Békési Éva: *Reneszánsz ötvöskincsek. Az Iparművészeti Múzeum kiállítása.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2008. - Nr. 19.
- Lovag Zsuzsa: Glück Frigyes. Egy polgári műgyűjtő a források tükrében. *Ars Decorativa* 13, 13. (1993). Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1993. - p. 233.

